

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
Віталій КОБЕЦЬ
«09» 02 2021 р.

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ**

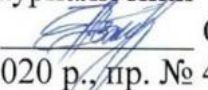
- 1. Англійська мова і література.**
- 2. Практичні аспекти німецької мови.**
- 3. Педагогіка і методика викладання іноземних мов.)**

Захист кваліфікаційної роботи (проєкту)

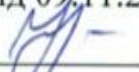
Спеціальність 035 Філологія
Освітня програма Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Форма навчання денна /заочна

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
факультету української й іноземної
філології та журналістики

Голова НМР Оксана ІЗМАЙЛОВА
«8» грудня 2020 р., пр. № 4

Херсон, 2020-2021 р.

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та прикладної лінгвістики
Протокол № 4 від 09.11.2020 р.
В.о. завідувача Юлія Кіщенко

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Програма атестації з модуля «Англійська мова і література»	7
3. Програма атестації з модуля «Практичні аспекти німецької мови»	15
4. Програма атестації з модуля «Педагогіка і методика викладання іноземних мов»	19
5. Критерії оцінювання відповіді здобувачів	23
6. Захист кваліфікаційної роботи (проєкту)	27

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» складається з трьох модулів (Англійська мова і література. Практичні аспекти німецької мови. Педагогіка і методика викладання іноземних мов) та захисту кваліфікаційної роботи.

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» є підсумковою формою перевірки та оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів та сформованості у них загальних компетентностей, серед яких:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Згідно Освітньої Програми фаховими компетентностями, якими повинен володіти здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр» є:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI

сторіччя, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6.Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7.Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9.Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11.Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Здатність здійснювати усний та писемний переклад художніх та нехудожніх типів текстів.

ФК 14. Здатність ефективно реалізовувати навички послідовного та синхронного перекладу.

ФК 15. Усвідомлення базисних засад сучасних напрямків лінгвістичних та перекладознавчих досліджень.

ФК 16. Володіння методами та формами викладання іноземної мови та знаннями в організації виховної діяльності у майбутній професійній сфері; розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології.

Програмні результати навчання:

ПРН 1.Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2.Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3.Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4.Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 20. Мати навички здійснювати усний (послідовний та синхронний) та письмовий переклад (художній та галузевий).

ПРН 21. Володіти психолого-педагогічними та методичними основами навчального процесу та вміти їх застосовувати при викладанні іноземної мови.

1.1. АНГЛІЙСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА

Атестація здобувачів з англійської мови і літератури є підсумковою формою перевірки й оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів.

Екзамен скеровано на виявлення ступеня опанування здобувачами першого (бакалаврського) рівня теоретичних засад базисних дисциплін з германської філології (англійська мова) та перекладознавства. Здобувач повинен уміти викладати доказово, з урахуванням позиції того, до кого звернено висловлювання, свою думку за заданою темою, проблемою, ситуацією, використовуючи при цьому такі форми, як опис, роздум, розповідь.

Здобувачі також мають показати обізнаність щодо сучасних наукових напрямів філологічних досліджень, розуміння проблем загального мовознавства та його вплив на теорії та практики перекладу, знання основних категорій та видів перекладу; уміння висвітлювати закономірні зв'язки методики з загальною дидактикою та психологією; знати нові концепції навчання мови.

Перший модуль передбачає перевірку і оцінку сформованості у студентів фахових компетентностей: *мовної, мовленнєвої, соціокультурної, лінгвокраїнознавчої, науково-дослідної, дискурсивної* та наявності знань з основ теорії мови та літератури, а також здатності та готовності реалізувати здобуті знання та вміння в ситуаціях спілкування з носіями мови.

Теоретичні аспекти англійської мови:

I. Історія англійської мови

1. Типи та джерела лексичних змін у словниковій базі англійської мови.
2. Запозичення з класичних мов у середньоанглійському та новоанглійському періодах.
3. Розвиток нових граматичних категорій дієслова: діахронічний аспект.
4. Великий зсув голосних у середньоанглійському періоді та його інтерпретації.
5. Наголос у давньоанглійському, середньоанглійському та ранньому новоанглійському періодах.
6. Іменник у давньоанглійському періоді. Категорія відмінку.
7. Частина мови та їх граматичні категорії у давньоанглійському періоді.
8. Складові компоненти давньоанглійської словникової бази.
9. Розвиток претерито-презентних дієслів у середньоанглійському періоді.
10. Лінгвістичні закони Я. Грімма та К. Вернера.
11. Сильні та слабкі дієслова у середньоанглійському періоді.
12. Лінгвістичні особливості сучасних і давніх германських мов.
13. Іменник та його граматичні категорії у середньоанглійському періоді.

II. Вступ до теорії перекладу

1. Визначення поняття «теорія перекладу», її завдання та методи дослідження.
2. Переклад як акт міжмовної комунікації. Лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори, що впливають на якість перекладу.
3. Основні види міжмовного посередництва.

4. Базисні категорії теорії перекладу.
5. Типи та види перекладу.
6. Еквівалентність та адекватність перекладу.
7. Переклад як посередник у міжкультурній комунікації.
8. Жанрові засади теорії перекладу.
9. Прагматичні аспекти перекладу.
10. Поняття інтерсеміотичного та інтрасеміотичного перекладу.
11. Способи виявлення та перекладу лексики з фоновою інформацією.
12. Особливості перекладу слів-реалій.
13. Особливості перекладу okazіональних та фразеологічних одиниць.
14. Особливості перекладу неологізмів та архаїзмів.
15. Міжкультурні аспекти перекладу.
16. Техніка перекладу.

III. Лексикологія англійської мови

1. Етимологічний склад англійської мови:
2. Асиміляція запозичень: типи та ступені асиміляції.
3. Типи запозичень у словниковому складі сучасної англійської мови.
4. Афіксація (префікси, їх класифікація; суфікси, їх класифікація; продуктивні та непродуктивні афікси; комбінаторна властивість афіксів).
5. Словоскладання: класифікація складних слів; типи дериваційних складних слів.
6. Конверсія.
7. Скорочення.
8. Референтний та функціональний підходи до значення.
9. Полісемія: семантична структура багатозначних слів.
10. Зміна значення слова.
11. Словниковий склад як система.
12. Синоніми.
13. Полярність значення: морфологічна та семантична класифікація антонімів.
14. Вільні словосполучення: проблема їх визначення; класифікація вільних словосполучень.
15. Фразеологія: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць.
16. Типи словників.
17. Варіанти та діалекти англійської мови.

IV. Теоретична граматики англійської мови

1. Загальна характеристика граматичної будови англійської мови.
2. Системні відносини у мові. Парадигматика та синтагматика.
3. Лексичні та граматичні аспекти слова. Типи граматичного значення.
4. Граматичні категорії та їх реалізація.
5. Проблема частин мови в сучасній англійській мові.
6. Граматичні властивості іменника.
7. Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка.
8. Граматичні властивості дієслова.

9. Граматичні категорії дієслова: категорія часу та категорія виду.
10. Граматичні категорії дієслова: категорія стану.
11. Субстантивні словосполучення в англійській мові.
12. Дієслівні словосполучення в англійській мові.
13. Речення. Різні підходи до вивчення речень.

V. Стилїстика англійської мови

1. Стилїстика в системі наук: вихідні та основні поняття стилїстики.
2. Загальнонаукові поняття стилїстики.
3. Поняття "норми" в стилїстиці.
4. Основні поняття стилїстики: поняття лексико-стилїстичної та синтактико-стилїстичної парадигми, виразного засобу та стилїстичного прийом; синтагматичні відносини, на основі яких формується стилїстичний прийом: детермінація, інтердепенденція, констеляція.
5. Поняття образу і образності в стилїстиці: підходи до визначення поетичного слова.
6. Стилї у сучасній англійській нові: проблема визначення; підходи до визначення стилю; стилї мови, мовленнєвої діяльності та мовлення; індивідуальний стилї письменника.
7. Стилї та значення. Типи значень у стилїстиці.
8. Проблема стилїстичної диференціації сучасної англійської мови.
9. Стилї художньої літератури та його основні лінгвістичні характеристики.
10. Публіцистичний стилї, його основні лінгвістичні характеристики.
11. Стилї наукової прози, його основні лінгвістичні характеристики.
12. Офіційно-діловий стилї, його основні лінгвістичні характеристики.
13. Стилїстична диференціація словникового складу сучасної англійської мови.
14. Загальна характеристика семасіологічних засобів сучасної англійської мови.
15. Стилїстична семасіологія: фігури заміщення.
16. Стилїстична семасіологія: фігури суміщення.
17. Виразні засоби та стилїстичні прийоми синтаксису сучасної англійської мови.

VI. Література Англії та США

1. Англійська література у період 700-1480 років. Література періоду Відродження (1480-1600 років).
2. Англійська література періоду 1600-1660 років. Література періоду Реставрації та Просвітництва (1660-1780 років).
3. Англійська література періоду Романтизму (1780-1830 років). Англійська література критичного реалізму. Література Англії у 20-21 століттях.
4. Американська література періоду 1600-1750 років. Література нової вільної нації (1750-1820 років).
5. Романтизм та американське Відродження 1820-1865 років.
6. Реалізм та місцевий колорит американської літератури періоду 1865-1910 років.

7. Американський модернізм 1910 -1950 років.
8. Розвиток американської драматургії 20 століття.
9. Американський постмодернізм з 1950-х років.

VII. Країнознавство

1. Країна (територія, історія, населення) та її державний, політичний та економічний устрій.
2. Освіта, культурне та суспільне життя: освіта (середня та вища); нові тенденції в організації освіти та змісті навчання в Об'єднаному Королівстві та США; свята, традиції та звички; життя молоді в Об'єднаному Королівстві та США.

Практичні аспекти англійської мови

1. Політичний устрій Великої Британії. Основні політичні партії.
2. Розкажіть про свій улюблений музичний жанр. Назвіть відомих композиторів або виконавців у цьому жанрі.
3. Засоби масової інформації в Україні, Великій Британії та США.
4. Основні політичні сили в Україні.
5. Розкажіть про Ваш улюблений напрям у мистецтві, які твори (картини, скульптури та ін..) вразили Вас.
6. Правопорушення та покарання.
7. Виборча система в США, головні політичні партії.
8. Телебачення України.
9. Поради щодо здорового харчування. Культура харчування у США, Великій Британії та Україні.
10. Переваги й недоліки покупок традиційним шляхом і через комп'ютерну мережу/за каталогом.
11. Декларація прав людини.
12. Опис людини, яка вплинула на ваше життя (зовнішність, риси характеру, звички).
13. Ситуація на ринку праці в Україні. Перелік необхідних умов для отримання хорошої роботи. Персональні якості, що є запорукою успіху.
14. Рідне місто. Порівняльний аналіз життя в столиці та інших містах України (переваги та недоліки).
15. Проблеми великих міст (транспорт, довкілля, злочинність, міграція тощо). Заходи, необхідні для вирішення цих проблем. Перспективи розвитку мегаполісів у світі.
16. Основні кліматичні зони. Зміни клімату, які відбуваються останнім часом та їх наслідки.
17. Опис улюбленої погоди та погоди, яку ви не любите.
18. Відображення характеру, поведінки, настрою людини через одяг. Стиль, якому ви надаєте перевагу та критерії, якими ви керуєтеся при виборі одягу. Чи є ви рабом моди?
19. Переваги та недоліки утримання домашніх улюбленців, ставлення до них в Україні та Великій Британії. Опишіть свого домашнього улюбленця.
20. Про які проблеми диких тварин ви знаєте? Які шляхи їх вирішення можна

запропонувати? Які ви можете навести аргументи за та проти утримання диких тварин у зоопарках? Яке Ваше ставлення до полювання, чи має воно бути заборонено?

21. Характеристика Великої Британії з географічної та політичної точки зору.
22. Сполучені Штати Америки як федеративна держава. Світова політика країни.
23. Запорука успіху кіноіндустрії в світі. Минуле кінематографу та його перспективи на майбутнє. Чи схвалюєте Ви цензуру в фільмах та заборону перегляду певних фільмів дітьми? Чому?
24. Місце театру в житті сучасної людини. Найбільш популярні види театрального мистецтва.
25. Чи є авіа подорож необхідною складовою сучасної людини? Недоліки та переваги авіа польотів.
26. Рівень медичного обслуговування в Україні та в світі. Хвороби, які є найбільш загрозливими для життя людини в сучасному світі та можливості їх лікування. Переваги та недоліки альтернативної та академічної медицини.
27. Парниковий ефект та його причини та можливі наслідки.
28. Видатні політичні фігури Великої Британії, США та Україні.
29. Політична система США. Структура Конгресу США та принципи його функціонування.
30. Головні учасники судового процесу.
31. Стихійні лиха як наслідок діяльності людини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Алексеєва І.О. Курс теоретичної граматики англійської мови: навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2007. 328 с.
2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов : посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
3. Волкова Л.М. Теоретична граматика англійської мови: сучасний підхід. : навч.посібник. К. : «ОсвітаУкраїни», 2010. 256 с.
4. Гапонів А.Б., Возна М. О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Вінниця: Нова книга, 2005. 463с.
5. Гороть Є.І. Лексикологія сучасної англійської мови: Курс лекцій / Є.І. Гороть. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2007.144 с.
6. Гороть Є.І. Notes on Modern English Lexicology / Нариси з лексикології сучасної англійської мови / Є.І. Гороть, С.В. Белова. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 372 с.
7. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилiстика англійської мови і дискурсивний аналіз : учбово-методичний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2004. 240 с.
8. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2004. 464 с.

9. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту / В. А. Кухаренко. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 272с.
10. Левицький А.Е. Порівняльна граматики англійської та української мов: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Київський університет, 2008. 264 с.
11. Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови / О.І. Морозова. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
12. Мороховський А.Н., Вороб'єва О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. Стилистика англійського язика. К.: ВШ, 1991. 270 с.
13. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). Вінниця: Нова Книга, 2005. 416 с.
14. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А.Г. Ніколенко. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
15. Романова Н. В. Теорія і практика перекладу / Н. В. Романова. – Херсон : Міська друкарня, 2015. – 140 с.
16. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд) / О. О. Селіванова. – К. : Фітосоціоцентр, 1999. – 146 с.
17. Тарнопольський О.Б., Склярєнко Н.К. Стандарти комунікативної поведінки у США: посіб. для студ. старш. курс., які вивчають англійську мову як спеціальність. Друге видання, виправлене і доповнене. К.: “Фірма “ІНКОС”, 2003. 208 с.
18. Холодіна О.Д. Навчально-методичні вказівки з “Країнознавства” (Об’єднаного Королівства та США). Херсон.: Видавництво ХДУ, 2004. 80 с.
19. American literature (M. Gekker, T. Volosova, A. Doroshevich). Тернопіль: Вид-во Карп’юка, 2001.
20. An Outline of American History. USA: US Information Agency, 1990.
21. Blake N. F. A History of the English language. L.: Macmillan Press, 1996. 382 p.
22. Britain's System of Government. London: Foreign and Commonwealth Office, 2005.
23. Britain's Monarchy. A Factual Guide. London, 2005.
24. Education in Britain. London: Foreign and Commonwealth Office, 2006.
25. England: History, Geography, Culture. Kiev, 2006.
26. English literature (M. Gekker, T. Volosova, A. Doroshevich). Part I. Тернопіль: Вид-во Карп’юка, 2001. 260 с.
27. English literature (M. Gekker, T. Volosova, A. Doroshevich). Part II. Тернопіль: Вид-во Карп’юка, 2001. 266 с.
28. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises / Людмила Васильевна Ганецкая. К. : Ленвіт, 2004. 96 с.
29. Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian languages: Textbook / Iryna Karamysheva. Vinnytsya: Nova Knyha Publishers, 2012. 320 p.
30. McCrum R., Cran W. The story of English. L.: Penguin Books, 1993. 394 p.
31. McDowall Britain in Close-up. Harlow: Longman, 2000. 208 p.
32. Morgan K. O. The Oxford Illustrated History of Britain. Oxford, New-York: Oxford University Press, 1997. 646 p.

33. O'Driscoll James. Britain. Oxford: Oxford University Press, 2009.
34. Oxford Guide to British and American Culture. Oxford: Oxford University Press, 2000. 600 p.
35. Sharman E. Across Cultures. Harlow: Longman, 2005. 159 p.
- Verba L. History of the English language. Vinnytsa: Nova Knyha, 2006. 293 p.

Допоміжна:

1. Арнольд И.В. Семантика. Стилистика. Интертекст. СПб: Изд-во СПб университета, 1999. 444 с.
2. Білоус О. М. Практика перекладу / О. М. Білоус, О. І. Білоус. – Кіровоград : РВЦ КДПУ імені Володимира Винниченка. 2003. – 152 с.
3. Возна М.О., Гапонів А.Б., Акулова О.О. Англійська мова для перекладачів і філологів. III курс. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 496 с.
4. Гороть Є.І., Гончарук С.В., Малімон Л.К. та ін. Англо-український семантико-словотвірний словник. Луцьк : Вежа-Друк, 2014.
5. Гороть Є.І., Василенко О.В., Єфремова Н.В. та ін. Українсько-англійський словник ділової людини. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014.
6. Іваненко С.М. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для факультетів іноземних мов університетів і педагогічних вищих закладів освіти): Підр. / С.М. Іваненко, А.К. Карпусь. – Київ: КДЛУ, 1998. – 176 с.
7. Коваленко Г.М. Lexicology of the English Language / Ганна Миколаївна Коваленко. Київ, 2011. – 256 с.
8. Кубрякова Е.С. Номинативный акт и его когнитивнопрагматические аспекты // Когнитивные и коммуникативные аспекты английской лексики: Сб. науч. тр. МГЛУ. М., 1990. - Вып. 357. С. 9-14.
9. Мирончук Т.А. Збірник вправ з порівняльної граматики англійської та української мов. К.: МАУП, 2005. 128 с.
10. Практика перекладу: навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад./ Кучер З. І., Орлова М. О., Редчиць Т. В. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 504 с.
46. Crowther J. Guide to British and American Culture. Oxford University Press, 2001. 600 p.
11. Cotton D., Falvey D., Kent S. Market Leader. Upper Intermediate Business English Course Book. Edinburgh: Longman, 2006. 176 p.
12. English Lexicology: theory and practice : навчально-методичний посібник з лексикології англійської мови / А. А. Марчишина, Т. М. Петрова. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2008. 63 с.
13. English Vocabulary in use: pre-intermediate and intermediate; Stuart Redman : Cambridge University Press, 1997. 200 p.
14. English Vocabulary in use: upper-intermediate and advanced; Michael McCarthy, Felicity O'Dell: Cambridge University Press, 1994. 200 p.
15. Fisiak J. An Outline History of English. Vol. 1. External History. Poznan, 1993. 58 p.

16. Longman Dictionary of Contemporary English. London : Pearson Education Limited, 2006.

17. Nist J. A Structural History of English. – Oxford, 2001. 89 p.

18. Oxford Advanced Learner's Encyclopedic Dictionary. Oxford University Press, 1995.

19. The Encyclopedia of Language and Linguistics. Oxford; New York: Pergamon Press, 1994. Vol. 1-10.

Інформаційні ресурси:

1. Морозова О. І. Теоретична граматика сучасної англійської мови: матеріали до лекційного курсу та завдання для самостійної роботи. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 60 с.

<http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/5872/2/%d0%a2%d0%b5%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0.pdf>

2. British and American English [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.englishclub.com/writing/spelling_american-english.htm.

Glossary of Rhetorical and Stylistic Devices. Available: [www. School House Books Home Page/Amazon.com](http://www.SchoolHouseBooks.com)

3. Cognition. Available: [http://en.wikipedia.org/wiki Cognition](http://en.wikipedia.org/wiki/Cognition)

4. Cognitive Blending. Available: [http://en.wikipedia.org wiki/ Conceptual^ blending#column-one](http://en.wikipedia.org/wiki/Conceptual_blending#column-one)

5. Cognitive Metaphor. Available; [http://en.wikipedia.org wiki/ Conceptual_ metaphor#column-one](http://en.wikipedia.org/wiki/Conceptual_metaphor#column-one)

6. Cognitive Poetics. Available: [http://en.wikipedia.org wiki/ Cognitive_ Poetics#_note_0](http://en.wikipedia.org/wiki/Cognitive_Poetics#_note_0)

7. Cronquist. U. Traditional Stylistics and Cognitive Stylistics. Available: [www.ucs.louisiana.edu/~cxrl 086/coglit/cronquist.pdf](http://www.ucs.louisiana.edu/~cxrl086/coglit/cronquist.pdf)

8. George Lakoff. Cognitive Linguistics. Available: [http:// www.clas.ufl.edu/ipsa/journal/2001 lakoff101 .shtml](http://www.clas.ufl.edu/ipsa/journal/2001_lakoff101.shtml)

9. George Lakoff. The Theory of Cognitive Models. Available: <http://cogweb.ucla.edu/CogSci/Lakoff.html>

10. Poems with Alliteration. Available: [www.veeceet.com/kids/ better.html](http://www.veeceet.com/kids/better.html)

11. Poems with Alliteration. Available: [www.andromed.rutgers.edu/ jlynch/Terms](http://www.andromed.rutgers.edu/~jlynch/Terms)

12. Rhyming Poems. Available: www.gigglepoetry.com.

13. Rhythm and Meter in English Poetry. Available: www.Meter.htm

14. Stylistic Analysis. Available: [www2.plymouth/ac/uk/ gateway_to- study/England/ sty la.htm](http://www2.plymouth.ac.uk/gateway_to_study/England/sty1a.htm)

15. Stylistic Analysis. Available: [www.mantex.co.uk/software/ eng 003/htm](http://www.mantex.co.uk/software/eng003.htm)

16. Stylistic Chapters. Available: [www.upol.cz/resources/english STYLIS.htm](http://www.upol.cz/resources/english_STYLIS.htm)

17. Test about UK [Електронний ресурс]//Режим доступу: <http://my.englishclub.com/group/puzzleloversclub/forum/topics/quiz-life-in-the-uk>.

18. The History of English. URL: <http://historyofenglishpodcast.com>.

19. You tube channel : BBC Documentary.

20. What is English Literature? URL: <https://www.internationalstudent.com/study->

[literature/what-is-english-literature/#:~:text=English](#)

21. <http://www.btinternet.com/~ted.power/discuss.html>
22. <http://www.everybodylovesenglish.com/english-discussion-topics.html>
23. <http://www.eslflow.com/debateanddiscussionlessons.html>
24. http://www.englisch-hilfen.de/en/exercises_list/alle_words.htm
25. <http://www.learn-english-today.com/>
26. <http://www.englishclub.com/reading/>
27. <http://www.manythings.org/voa/stories/>
28. <http://www.speakoz.com/english-articles/>
29. <http://www.writefix.com/argument/topics.htm>
30. <http://www.focusenglish.com/dialogues/conversation.html>
31. <http://www.english-for-students.com/Moral-Stories.html>
32. <http://oxforddictionaries.com/>
33. <http://www.macmillandictionary.com/>
34. <http://www.ldoceonline.com/>
35. <https://www.britannica.com/art/American-literature>
36. <https://www.britannica.com/art/English-literature>
37. https://en.wikipedia.org/wiki/English_literature
38. https://en.wikipedia.org/wiki/American_literature

1.2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ І ПЕРЕКЛАДУ

Атестація здобувачів з другої іноземної мови передбачає перевірку і оцінку сформованості комунікативної компетентності, що складається з трьох основних блоків – мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей. Сформованість вищезначених компетентностей виявляється у здатності та готовності здобувачів реалізувати здобуті знання та вміння в майбутній професійній діяльності.

Атестація здобувачів повинна продемонструвати вільне володіння другою іноземною мовою в обсязі програмних вимог (біля 4500 лексичних одиниць для вживання в продуктивних та рецептивних видах мовленнєвої діяльності), сформованість умінь і навичок здобувачів вищої освіти з практичного курсу другої мови, що передбачає підготовку доповіді на задану тему, та набуті практичні вміння та навички у процесі перекладу художніх типів тексту.

Атестація має виявити, якою мірою здобувачі оволоділи усною та писемною формами другої мови. Здобувачі мають продемонструвати володіння орфоепічною, лексичною та граматичною нормами другої іноземної мови, уміти правильно реалізувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях.

Атестація з другої мови виявляє вміння здобувачів:

- повною мірою реалізовувати комунікативний намір;
- правильно вживати широкий спектр лексичних одиниць з урахуванням комунікативної ситуації;
- грамотно використовувати в писемному мовленні фразеологічні звороти та кліше;
- адекватно добирати граматичні форми (часові форми дієслова, модальні допоміжні дієслова, дієслова-зв'язки, іменники, прикметники тощо);
- перекладати та аналізувати тексти різних функціональних стилів, а також здійснювати письмовий та усний переклад спеціально підготовлених викладачем різних видів текстів на подолання мовних лексико-граматичних та стилістичних труднощів;
- працювати зі словниками різних типів і довідковою літературою та іншими лексико- та фразеографічними джерелами;
- систематизувати інформацію; підбирати доречні приклади;
- висловлювати власні судження з приводу проблеми, що висвітлюється в доповіді; логічно та послідовно структурувати висловлювання; робити самостійні аргументовані висновки.

Теми:

1. Німеччина на карті світу. Федеративні землі Німеччини.
2. Цікаві факти з історії Німеччини. Видатні діячі Німеччини.
3. Звичаї, культурні традиції та свята Німеччини.
4. Швейцарія як одна з німецькомовних країн Європи.
5. Австрія та її географічні особливості, устрій та символіка.
6. Люксембург на карті Європи.

7. Ліхтенштейн.
8. Україна та німецькомовні країни: спільне та відмінне.
9. Україна на карті світу (кордони, політичний устрій, столиця, символіка).
10. Цікаві факти з історії України.
11. Видатні історичні пам'ятки Німеччини та України.
12. Видатні діячі України.
13. Пори року. Глобальні кліматичні зміни.
14. Вибір професії.
15. Видатна постать, яка особливо імпонує.
16. Видатні письменники Німеччини та України.
17. Роль книги у житті сучасної людини.
18. Сучасні засоби масової інформації.
19. Культурні надбання українського народу.
20. Українська кухня, національні страви та свята.
21. Вища освіта в Німеччині.
22. Вища освіта в Австрії.
23. Нові тенденції сучасної німецькомовної літератури.
24. Нобелівські лауреати німецькомовних країн.
25. Спорт та здоровий спосіб життя.
26. Іноземні мови в житті людини.

Перелік творів для перекладу

1. Erich Maria Remarque *Der Feind*.
2. Julia Franck *Die Mittagsfrau*.
3. Katja Lange-Müller *Böse Schafe*.
4. Johann Wolfgang Goethe *Die Leiden des jungen Werther*.
5. Heinrich Heine *Haifische*.
6. Theodor Fontane *Effie Briest*.
7. Walter Benjamin *Die Maulbeer-Omlette*.
8. Jochen Schmidt *Meine wichtigsten Körperfunktionen*.
9. Günter Grass *Kopfgeburten oder die Deutschen sterben aus*.
10. Bernhard Kellermann *Das blaue Band*.
11. Gotthold Ephraim Lessing *Nathan der Weise*.
12. Friedrich Hebbel *Eine Nacht im Jägerhaus*.
13. Kurt Tucholsky *Sendbrief vom Dolmetschen*.
14. Wolfgang Borchert *Die Küchenuhr*.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бориско Н.Ф. Україна: читаємо, говоримо, дискутуємо. Ukraine: Wir lesen, sprechen und diskutieren. Київ: Логос, 2004. 256 с.
2. Бориско Н.Ф. Deutsch für Fortgeschrittene Niveau C. Німецький язык: уровень совершенства. – Киев: ООО «ИП Логос – М», 2010. 528с.
3. Гоштанар І.В., Діденко Н.В. Практичний курс німецької мови (як другої іноземної). Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД». 2017. 222 с.

4. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн. Вінниця: Нова книга, 2008. 416 с.
5. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу німецької мови. Вінниця: Нова Книга, 2006. 592 с.
6. Кудіна О.Ф. Країни, де говорять німецькою. Вінниця: Нова книга. 2017. 416 с.
7. Кучер З.І., Орлова М.О., Редчись Т.В. Практика перекладу: навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. Вінниця: Нова Книга, 2013. 504 с.
8. Самостійна робота студентів з практичних курсів сучасної німецької мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Херсон : ХДУ, 2012.
9. Солдатова С. М., Гоштанар І. В. 2013. Німецька мова. Херсон: ХДУ. 208 с.
10. Brauneck, M.: Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts. Reibeck bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag GmbH, 1995.
11. Kudina O. Die Länder, wo man deutsch spricht. W.: Nova Kniga, 2002. 337 S.
12. Tatsachen über Deutschland. Societäts-Verlag, Frankfurt am Mein. 2008. - 192 S.
13. Deutschland. Zeitschrift für Politik, Kultur, Wirtschaft und Wissenschaft. - 2007. - № 5.

Допоміжна література:

1. Логін 2 Німецька мова для студентів германістів / Сидоров О., Безугла Л. та ін. Вінниця: Нова книга, 2016. 384 с.
2. Шишко А. В. (уклад.). 2019. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу (німецька мова)». Кременчук: КНУ ім. М. Остроградського. 30 с.
3. Bublik W. N. Geschichte der Deutschen Sprache. W.: Nowa Knyha Verlag, 2004. 272 S.
4. Kovbasyuk L. A. 2013. Deutsche Übungsgrammatik. Херсон: ХДУ. 204 с.
5. Коляда Н. А. Страноведение Германии. Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. 3212 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бідюк Н. М., Дармороз Г. А. та ін. 2007. Практичний курс німецької мови. Хмельницький: ХНУ. 295 с.
http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F/2EMC7MQFL45GIAPB5IU7S82V9KQYAVDJ9UEVC3MGB2SI3DRFH5-04742?func=full-set-set&set_number=179170&set_entry=000001&format=999
2. Рахімова О. К. Практичний курс німецької мови (ФПА 4 курс).
<https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=4570&lang=uk>
 Deutsch perfekt – [http:// www.deutsch-perfekt.com/plusheft](http://www.deutsch-perfekt.com/plusheft)
3. Vitamin.de – <http://www.vitamin.de>
4. www.pons.de
5. www.schuelerlexikon.de
6. <http://dino-online.allesklar.de>
7. www.wissen.de
8. www.hueber.de/em
9. <http://www.handbuch-deutschland.de/book/de/002>
20. www.meinestadt.de
21. <http://www.twirpx.com/files/languages/dutch/reggeo>

22. http://germaniya.net/index.php?option=com_bks&bookid=585586
23. http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/country_profiles/1047864.stm
24. <http://www.destatis.de/jetspeed/portal/cms/Sites/destatis/Internet/DE/Content/Publikationen/Querschnittsveroeffentlichungen/WirtschaftStatistik/Aussenhandel/ExportweltmeisterDeutschland,property=file.pdf>
25. http://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.347307.de/10-7-1.pdf
<http://www.goethe.de/ges/deindex.htm>

1.3. ПЕДАГОГІКА І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Атестація здобувачів з педагогіки і методики викладання іноземних мов є підсумковою формою перевірки загальних уявлень здобувачів про теорію навчання іноземних мов як наукову галузь, про методичні засади формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції, про закономірності організації та забезпечення процесу навчання іноземних мов і культур. Здобувачі повинні продемонструвати наступні компетентності: здатність бути критичним і самокритичним; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Модуль передбачає оволодіння знань теорії сучасного навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах, сучасних тенденцій у навчанні іноземних мов як в Україні, так і за кордоном.

Перелік питань з педагогіки

1. Педагогіка як наука про виховання.
2. Розвиток, соціалізація і виховання особистості.
3. Педагогічний (навчально-виховний) процес.
4. Учитель як організатор педагогічного процесу.
5. Процес навчання. Принципи навчання. Методи і засоби навчання
6. Форми навчання. Контроль процесу і результатів навчання.
7. Система освіти в Україні.
8. Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа».
9. Мета і завдання виховання молодого покоління України в контексті євроінтеграційних процесів.
10. Система освіти в Україні, її структура згідно Закону України «Про освіту».
11. Завдання і зміст позакласної та позашкільної роботи, її місце в системі виховання.

Питання з методики викладання іноземних мов

1. Концепції навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти.
2. Міжкультурна комунікативна компетентність.
3. Методи і технології навчання іноземних мов та організація навчальної діяльності учнів.
4. Психолінгвістичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності.
5. Загальна характеристика основних видів мовленнєвої діяльності, їх роль та місце в навчанні іноземних мов.
6. Навчання граматичного матеріалу. Активний і пасивний граматичний мінімум, їх характеристика. Ознайомлення і автоматизація дій учнів з новими граматичними структурами активного мінімуму.
7. Навчання лексичного матеріалу. Прийоми ознайомлення учнів з новими лексичними одиницями. Автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями. Види вправ.

8. Навчання фонетичного матеріалу: навчання звуків та інтонації німецької мови. Рецептні та репродуктивні вправи при навчанні фонетичного матеріалу.
9. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності. Труднощі аудіювання. Етапи навчання аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання.
10. Навчання говоріння. Характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Навчання діалогічного мовлення. Система вправ.
11. Суть і характеристика монологічного мовлення. Мовні особливості монологічного мовлення. Етапи навчання монологічного мовлення. Система вправ для навчання монологічного мовлення.
12. Навчання читання. Характер текстів для читання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності.
13. Навчання письма. Письмо та писемне мовлення. Навчання техніки письма. Етапи навчання писемного мовлення.
14. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності.
15. Контроль у навчанні іноземних мов: види, форми, функції. Вимоги до контролю навичок і вмінь для різних видів мовленнєвої діяльності.
16. Засоби вербальної та невербальної наочності на різних етапах навчання в школі. Технічні засоби та методика їх використання.
17. Зв'язок методики з лінгвістикою, педагогікою та психологією.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. - 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2011. 206 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. [2-ге вид., перероб., доп.]. К. : Академвидав, 2007. 616 с.
3. Галус О.М. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник / О.М. Галус, Л.М. Шапошнікова. К. : Вища шк., 2006. 215 с.
4. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 2-е, доопрацьоване і доповнене. Кам'янецьПодільський: Медобори, 2014. 218 с.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Наволокова. 2-ге вид. Х.: Вид. група «Основа», 2014. 176 с.
6. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 64 с.
7. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2010. 328 с.
8. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир: Полісся, 2002. 256 с.

9. Педагогіка: баз. підруч. для студ. вищ. навч. закладів III- IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І.Ф. Прокопенка. Харків: Фоліо, 2015. 572 с.
10. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки [Текст] : навч. посіб., К.: «Центр учбової літератури», 2016. 316 с.
11. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко. К.: АСК, 2004. 192 с.
12. Програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 2-12 класи. К.: Ірпінь, 2005. 208 с.
13. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2008. 152 с.
14. Рацул А.Б. Педагогіка: інформативний виклад: [навчальний посібник] / А.Б. Рацул, Т.Я. Довга, А.В. Рацул. 2-ге вид., переб. і доп. К. : КНТ, 2015. 320 с.
15. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М. Фіцула. К.: Академвидав, 2003. 528 с.

Допоміжна література:

1. Байдук А.А. Англійська мова. 2 клас: Плани-конспекти уроків (до підручника О.Д. Карп'юк). 3-тє вид., випр. і доп. Х.: Ранок, 2009. 176 с.
2. Барташніков О., Барташнікова І., Зелена І. Ігри для початкового навчання англійської мови. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2010. 64 с.
3. Бех І.Д. Виховання особистості: сходження до духовності / І.Д.Бех. Київ : Либідь, 2006. 272 с.
4. Бойчук О. For Fun and Profit. Навчаємось граючись. Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. 80 с.
5. Гадецький М.В. Організація навчального процесу в сучасній школі: Навчально-методичний посібник для вчителів, керівників навчальних закладів, слухачів ІПО / М.В.Гадецький, Т.М. Хлебнікова. Харків: Веста: Ранок, 2003. 136 с.
6. Денисенко М.В. Побачив - запам'ятав - навчився! Як правильно використовувати наочність при навчанні читання англійською мовою учнів початкової школи // Іноземні мови в навчальних закладах, 2007. № 3. С. 112-116.
7. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії: монографія / І.А.Зязюн. Черкаси : Вид.ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
8. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи: [навчальний посібник] / І.В. Малафіїк. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 632 с.
9. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. — Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

Інформаційні ресурси:

1. Діагностика та оцінювання освітніх інновацій в системі освіти на різних рівнях управління [Електронний ресурс] : Звіт із теми самоосвіти — Діагностика та оцінювання освітніх інновацій в системі освіти на різних рівнях управління. — Режим доступу : http://wiki.ciit.zp.ua/index.php/%D0%94%D1%96%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D0%BE

[%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%B2%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D1%85%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F%D1%85%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F](#)

2. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII): офіц. текст. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України, 2014. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

4. Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

5. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 кл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія проводиться у формі атестаційного екзамену.

Атестація здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у формі комплексного екзамену, складається з трьох модулів:

1. Англійська мова і література.
2. Практичні аспекти німецької мови.
3. Педагогіка і методика викладання іноземних мов.

Критерії оцінювання визначено відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (наказ ХДУ від 07.09.2020 р. № 803-Д).

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо їх відповідності вимогам стандартів вищої освіти (за наявності) та проводиться у формі екзаменів із обов'язкових дисциплін професійної підготовки в обсязі чинних силабусів.

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою / National grade
90 – 100	A	excellent	Відмінно
82 – 89	B	good	Добре
74 – 81	C		
64 – 73	D	satisfactor y	Задовільно
60 – 63	E		
35 – 59	FX	fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Загальна оцінка визначається як сума балів за виконання всіх видів завдань. За формулою:
$$ЗБ = \frac{\sum \text{кількість балів за кожний модуль}}{\sum \text{кількість модулів}}$$

Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач – 100 балів.

Таблиця відповідності балів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти СВО бакалавр при розв'язанні теоретичних та практичних питань

За шкалою ЕКТС	Сума балів	За національною шкалою	Коментар
А	100 – 90 балів	відмінно	<p>Студент має глибокі міцні і системні знання з усіх розділів екзаменаційних модулів, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, їх мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах практичних завдань. Може самостійно обирати підходи та методи для вирішення завдань різного рівня складності. Широко застосовує основні категорії системного аналізу та системно-структурного та функційного підходів. На основі ґрунтовних знань із сучасної лінгвістики й лінгводидактики може самостійно охарактеризувати структуру аналізованої системи та зв'язки між її компонентами. Студент володіє стійкими орфографічними навичками, безпомилково використовує лексеми активного словника, грамотно використовує знаки пунктуації; вміє чітко та логічно висловлювати свої думки у письмовій формі, актуалізуючи різні мовні засоби. Обсяг знань та рівень вмінь та навичок цілком відповідає та перевищує зміст Програми атестації здобувачів вищої освіти.</p>
В	89 – 82 бали	дуже добре	<p>Здобувач має глибокі міцні і системні знання та необхідні відомості про актуальні проблеми сучасної лінгвістики, знає провідні тенденції розвитку мовознавчого процесу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи фахову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальних дисциплін, що складають модулі атестації, їх мету та завдання. Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок.</p>

			Обсяг знань та рівень вмінь та навичок відповідає обсягу Програми атестації здобувачів вищої освіти.
С	81 – 74 бали	добре	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в фаховому аналізі мовознавчих понять та перекладі, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Студент володіє лексичним матеріалом, орфографічною та пунктуаційною грамотністю. Вміє писати повідомлення різної функціональної спрямованості, висловлювати та аргументувати свою позицію, але припускається помилок (3-4) у мовленні. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти., але допускає помилки в обсязі до 10%.
D, E	64 – 73 бали 63 – 60 балів	задовільно	Здобувач знає основні теми трьох модулів, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Студент не досить повно викладає свої думки, він дещо обмежений у виборі мовних засобів або припускається 5-6 помилок (граматичних або в мовленні). Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає помилки в обсязі від 10% до 25%.
FX	59 – 35 балів	незадовільно	Студент має фрагментарні знання з трьох модулів. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання. Не вміє висловлювати свої думки у письмовій формі, орфографічні та пунктуаційні навички не сформовані. Обсяг знань відповідає Програмі атестації здобувачів вищої освіти, але допускає помилки в обсязі до 50%.
	FX (незадовільно) 34 – 1 бал		Здобувач повністю не знає програмного матеріалу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити відповіді на

			питання екзаменаційних модулів.
--	--	--	---------------------------------

ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

Виконання кваліфікаційної роботи (проєкту) є складовою підсумкової атестації й завершальним етапом навчання студентів в університеті. До захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) з першої іноземної мови допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Мета й завдання написання кваліфікаційної роботи (проєкту):

- оволодіти навичками самостійної дослідницької і аналітичної роботи, необхідними для майбутньої практичної діяльності;
- розширити і поглибити отримані теоретичні і практичні знання за обраною спеціальністю і спеціалізацією;
- оволодіти сучасними методами дослідження і комп'ютерної техніки;
- навчитися систематизувати і узагальнювати отримані результати дослідження та отримувати на їх основі науково обґрунтовані висновки і пропозиції, спрямовані на ефективне вирішення конкретних завдань.

Здобувач повинен продемонструвати такі компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі германської філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами; вміти вести іноземною мовою бесіду-діалог наукового характеру, користуватися правилами мовного етикету.

Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти світового і германського мовознавства та літературознавства; самостійно проводити дослідницьку роботу, пов'язану з англійською мовою та перекладом; аналізувати, інтерпретувати і представляти результати дослідних і практичних робіт за затвердженими формами.

Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

Дотримуватися правил академічної доброчесності з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

Структура та зміст виконання кваліфікаційної роботи (проекту)

Кваліфікаційна робота (проект) повинна містити такі структурні частини:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідністю);
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аналіз художнього твору: навч. посіб./Василь Марко. К.: Академвидав, 2015. 256.
2. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М. 1991.
3. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень: Навч.посібник. К. : Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001. – 186 с.
4. Єрмоленко С. Я. Методи стилістичних досліджень / С. Я. Єрмоленко // Українська лінгвостилістика ХХ – початку ХХІ ст. : система понять і бібліографічні джерела / за ред. д-ра філол. наук, проф. С. Я. Єрмоленко. К. : Грамота, 2007. С. 13–17.
5. Загнітко А. Методи, методики дослідження сучасного синтаксису / Анатолій Загнітко // Науковий вісник Чернівецького національного університету : зб. наук. праць / наук. ред. Б. І. Бунчук. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2009. Вип. 475–477 : слов'янська філологія. С. 207–213.
6. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб./ В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсеєв. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 202 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч.посібник/О.В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
8. Лудченко А.А. Основы научных исследований. К.: Знание. 2000. 114 с.
9. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. К., 1997. 56 с.
10. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч.посібник / І. С. П'ятницька-Позднякова. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 116 с.
11. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми; Полтава: Довкілля., 2008 . 639 с.
12. Селіванова О. Лінгвометодологія – наукова парадигма – епістема / Олена Селіванова // Науковий вісник Чернівецького національного університету : зб. наук. праць / наук. ред. Б. І. Бунчук. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2009. Вип. 475–477 : слов'янська філологія. С. 200–206.

13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності . Київ, 2003. 295 с.

Допоміжна:

1. Введенська Т. Стилїстичний аналіз (сучасні зарубіжні методики) // Слово і час. 2001. № 9. С. 61–66.

2. Дудик П. С. Методологія, методи й методика стилїстики // Стилїстика української мови : навч. посібник. К. : Видавничий центр “Академія”, 2005. С. 43–46.

3. Короткий словник лїнгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. К. : Либїдь, 2001. 224 с.

4. Селїванова О. О. Сучасна лїнгвістика : термінологїчна енциклопедія / О. О. Селїванова. Полтава : Довкілля. К., 2006. 716 с.

5. Українська мова : Енциклопедія. К. : Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана”, 2000.752 с.

Основними критеріями оцінювання квалїфікаційних робіт (проектів) є:

1. Якісні параметри роботи (пункт 1-10).

2. Якість публічного захисту.

3. Організація дослідження.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентості	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	Оцінка виставляється за квалїфікаційну роботу (проект), яка носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред’являються до квалїфікаційних робіт, матеріал викладено логїчно і послїдовно з відповідними висновками. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. При її захисті студент показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і	високий (творчий)	відмінно

			докладно відповідає на поставлені запитання.		
82-89	В	дуже добре	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу (проект), яка носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними висновками. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. При її захисті студент показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання. У мові роботи є лише незначні погрішності.	достатній (конструктивно-варіативний)	добре
74-81	С	добре	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу (проект), яка носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними висновками. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. В рецензії рецензента є незначні зауваження. При захисті роботи студент показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, відповідає	достатній (конструктивно-варіативний)	добре

			на поставлені запитання. У структурі, мові і стилі роботи є лише незначні погрішності.		
64-73	D	задовільно	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу (проект), яка носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота має зауваження рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не завжди коментується. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції, рекомендації. При захисті студент виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не завжди дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання.	середній (репродуктивний)	задовільно
60-63	E	достатньо	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу (проект), яка носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота має значні зауваження	середній (репродуктивний)	задовільно

			рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не коментується. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації. При захисті студент виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання.		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу (проект), яка не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, що пред'являються до кваліфікаційних робіт. Відсутні висновків або вони несуть декларативний характер. У відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження. При захисті кваліфікаційної роботи студент відповіді припускає грубі помилки.	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно

Гарант ОП _____

Алла ЦАПІВ

Алла ЦАПІВ

